

Mistä saa etsiä?

Metallinilmaisimien käyttö on sallittua siellä, missä jokamiehen oikeuden nojalla saa kulkeakin vapaasti eli metsissä, joita ei ole rauhoitettu luonnonsuojelulain nojalla. Mahdollisesta kaivamisesta on kuitenkin hyvä sopia maanomistajan kanssa etukäteen.

Pelloille ja pihoihin ei saa mennä ilman maanomistajan lupaa. Kiinteällä muinaisjäänneksellä ja sen suoja-alueella ei myöskään saa kaivaa maata ilman lain nojalla annettua lupaa. Muinaisjäänneksien rajaukset ovat usein alustavia arvioita, eikä niiden maanalaista laajuutta tiedetä ilman tarkempia tutkimuksia. Koko

muinaisjäänneksien on kuitenkin lain suojaama, vaikka rekisterin rajaus ei koko aluetta katkaisikaan. Siksi muinaisjäänneksikohteista pitäisi pysyä riittävän kaukana.

Jos jonkin maa-alueen tutkiminen metallinetsimen ja lapion avulla kiinnostaa, tulee ensin selvittää maanomistaja ja se, onko alueella merkittäviä muinaismuistoja Museoviraston ylläpitämässä Kulttuuriympäristön rekisteriportaalissa. Rekisteriportaali löytyy Museoviraston www-sivuilta. Sen tiedot eivät ole täydellisiä, joten asia kannattaa vielä varmistaa Museovirastosta tai maakuntamuseosta. Seuraavaksi tulee tarkistaa luonnonsuojelualueet, jotka

näkyvät mm maakuntakaavain suojaama, vaikka rekisterin rajaus ei koko aluetta katkaisikaan. Siksi muinaisjäänneksikohteista pitäisi pysyä riittävän kaukana.

Paras keino päästä harrastuksessa alkuun on ottaa yhteyttä kokeneempiin harrastajiin ja lähteä heidän opastuksellaan kokeilemaan. Hyvä opas harrastajille on tämänkin jutun yhtenä lähteenä käytetty Muinaisjäänneksien ja metallinetsin: harrastajan opas, joka on Museoviraston oppaita ja ohjeita nro 11. Opas löytyy seuraavalta polulta: www.nba.fi -> Ohjeita ja oppaita -> Arkeologinen kulttuuriperintö, sivun alalaidassa otsikon Oppaat alla.

nuorena miehenä korttia.

- Sieltä alkoi löytäjä pronssisia kupurasolmia, jotka työkaveri tunnisti, Vesterinen muistelee.

Työkaveri neuvoi lopettamaan kaivaukset siihen paikkaan ja ottamaan yhteyttä maakuntamuseoon. Esine löytöjen ja katselmuksen perusteella paikka määriteltiin rautakautiseksi kalmistoksi ja paikka rauhoitettiin muinaismuistolain nojalla.

Vesterinen on löytönsä tyytyväinen ja löytö on otettu naapurustossa vastaan hyvin. Paikka oli joutomaata, joten rauhoitus ei ole vaikuttanut maankäyttöön millään tavoin.

- On mielenkiintoista tietää, mikä on paikan historia, Vesterinen kertoo tunnelmistaan löydön suhteen.

Hän on ollut mukana tekemässä toistakin löytöä, jonka sijainti on Saarikylässä.

Harvinainen harrastus

Metallinetsijöillä on oma yhteisönsä verkossa osoitteessa www.aarremaanalla.com.

- Rekisteröityneitä käyttäjiä on lähemmäs neljä tuhatta, mutta aktiivisten joukko rajoittuu sadan hujakoille, arvelee Vesterinen.

Harrastajien keski-ikä on

noin 40 vuotta. Verkossa käydään keskustelua harrastuksesta ja siellä myös tiedotetaan tapahtumista. Myös tieto Pirkkalan tapahtumasta levisi nimenomaan verkon kautta.

Pälkäneellä harrastajia on joitakin, Vesterinen tietää heitä viisi. Mikään massojen laji ei siis ole kyseessä eikä seudulla ole omaa seuraa, johon voisi liittyä. Sen sijaan valtakunnallinen Suomen metallinetsijät ry on olemassa ja sen jäseneksi voi liittyä, jos harrastus kiinnostaa.

- Arkeologiasta kiinnostuneet toivotetaan tervetulleiksi myös Pirkkanmaan arkeologian harrastajat Sarsa ry:n jäsenik-

Ulla Moilanen ja Markku Vesterinen tutkivat karttaa Pirkkalan vanhan kirkon viereisellä pellolla ennen kartoituksen alkua.

si, Reskola vakuuttaa.

Moilanen kertoo Turun seudulla metallinetsijöille pitämästään kurssista ja mainitsee kaavailevansa samanlaista myös Pirkkanmaalle.

- Palaute Turussa oli

myönteistä ja moni suositteli harrastuksen aloittamista nimenomaan arkeologian harrastamisen kautta. Näin metallinetsinnästäkin saa enemmän irti, hän kertoo ja lisää, että paras tapa harrastaa on lakien

ja hyväksi havaittujen pelisääntöjen noudattaminen sekä yhteistyö arkeologien kanssa.

MARJA-LIISA SUOMALAINEN

Miten toimin, jos löydän jotain vanhaa?

- Muinaismuistoja suojelee muinaismuistolaki (295/1963). Jos löydät esineen, joka voidaan olettaa yli sata vuotta vanhaksi, lopeta heti alueen enempi tutkiminen, peitä kaivuupaikka ja ota yhteyttä Museovirastoon tai maakuntamuseoon. Muinaismuistolain mukaan esine on rauhoitettu heti löytymishetkellä. Esineen löytöpaikka saattaa olla kiinteä muinaisjäänne tai jokin muu arkeologinen kohde. Museovirastoon voi ottaa aina yhteyttä sähköpostiosoitteen metallinilmaisim@nba.fi kautta tai soittamalla keskuksen, puhelin 09 40 501.
- Yhteyttä kannattaa ottaa, vaikka olisit epävarma asiasta. Ilmoittamatta jättäminen on lain rikkomus. Kuva ja löytöpaikan tarkat tiedot riittävät aluksi, sen jälkeen tehdään mahdollinen tarkastus maastossa.
- Löydöstä täytetään nelisivuinen Museoviraston kysymyslehti, joka toimitetaan viranomaisille löydön yhteydessä. Kysymyslehti löytyy sähköisestä harrastajan oppaasta Muinaisjäänneksien ja metallinetsin.
- Alle sata vuotta vanhoja esineitä koskee Löytötavaralaki (1079/1988) ja asiaa hoitaa poliisiviranomainen. Jos löydettyllä esineellä on arvoa tai tunnearvoa, tulee se toimittaa omistajalleen tai poliisin haltuun.

Markku Vesterinen on löytänyt metallinilmaisimella muun muassa kuvassa näkyviä esineitä. Mielenkiintoisin hänen löydöistään on Los Angelesin olympialaisten pinssi vuodelta 1932. Muita löytöjä ovat punnukset, soljet, napit, kolikko sormustin.